

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.876/2018/5.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke

Dr. Istenes Attila előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Szalay Ferenc Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szalay Ferenc ügyvéd)

Az alperes:

alperes neve (2800 Tatabánya, Komáromi u. 10. I/3.)

Az alperes képviselője:

Dr. Váci Tímea ügyvéd

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Győri Ítéltábla Pf.IV.20.165/2018/5/I.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Tatabányai Törvényszék 13.P.20.287/2017/10.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a ... részére 5.000 (ötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles külön felhívásra megfizetni az államnak.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2017. október 19-én „Miért fizetünk 10.000.000-Ft-tal többet a fűtésért a ...-nak minden évben, mint amennyit kellene?” címmel jelent meg írás az alperes által működtetett ... internetes felületen.
- [2] Az alperes internetes felülete impresszumként megjelölt szöveget tartalmaz, amely főszerkesztőként ..., kiadóként a ... nevesíti. Az internetes felületet az ... biztosítja az alperes számára. Az alperes a blogjában hirdetéseket nem helyez el. Az egyesület 2016-ban nettó árbevételel nem rendelkezett, egyéb bevétele 2.393.000 forint volt. Bevételei 250.000 forint tagdíjból és 2.143.000 forint támogatásból tevődtek össze. Kiadásai 2.550.000 forint anyagi, 932.000 forint személyi jellegű ráfordításból álltak. Az egyesület közhasznú tevékenysége rendezvényszervezés és sajtómegjelenés volt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes a keresetében sajtó-helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az alperest a perbeli honlapon a 2017. október 19-én megjelent, fenti közleményben közölt, valótlanként sérelmezett állítások miatt.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy nem tartozik a sajtótörvény hatálya alá, mert a per tárgyát képező internetes felület nem rendelkezik szerkesztőséggel, impresszummal, nem végez gazdasági tevékenységet.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [6] Ítéletének indokolása szerint a perbeli internetes honlapnak a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) rendelkezéseinek megfelelő impresszuma nincs, az alperesi tartalom nem az Smtv. 1. § 6. pontja szerinti sajtótermék. A blogfelület üzemeltetői nem a perbeli oldal tartalmát szerkesztik, azért nem viselnek felelősséget, csupán a felület formai megjelenésért, és esetlegesen a hirdetésekért felelősek. Az elsőfokú eljárás során csatolt alperesi mérleg egyértelműen azt igazolja, hogy sem az alperes, sem a kiadóként nevesített személy nem végez üzletszerű tevékenységet. Ebből következően a gazdasági szolgáltató jelleg sem állapítható meg a perbeli blog működésével kapcsolatban.
- [7] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [8] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítélet tábla kiegészítette az alperesi egyesület által 2016. évre készített egyszerűsített beszámoló és közhasznúsági melléklet szerinti mérleg adatok alapján. A kiegészített tényállás alapján elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az alperes az Smtv. 1. § 6. pontja, illetve 7.

pontja szerint sajtóterméknek minősül-e. Az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően a másodfokú bíróság megállapította, hogy a honlap rendelkezik impresszummal, és szerkesztetett tartalma van. Az Smtv. 1. § 6. pontjából következően ezért azt is vizsgálta, hogy az internetes felület gazdasági szolgáltatásként, üzletszerűen, rendszeresen, nyereség elérése érdekében gazdasági kockázatvállalás mellett végzett szolgáltatás keretén belül jelenik-e meg.

- [9] Az eljárás során csatolt 2016. évi mérleg, továbbá az alperes által az internetes felületen megjelenő reklámokra, és a másodfokú eljárásban tett nyilatkozatok alapján azt állapította meg, hogy a perbeli internetes felületet nem gazdasági szolgáltatásként nyújtja a kiadó. A mérlegadatokat alapján igazoltnak találta azt az alperesi előadást, mely szerint az oldalon elhelyezett reklámokból a kiadónak, a szerkesztőségnek bevétele nem származik, a felület működtetése költségekkel nem jár, így a nyereségre törekvés, mint a gazdasági szolgáltatás ismérve nem állapítható meg. A mérleg adatokból és az alperes első- és másodfokú eljárás során tett nyilatkozataiból arra is következtetett, hogy a kiadó semmiféle gazdasági kockázatot nem vállal a blog üzemeltetésével, működtetésével kapcsolatban. Kiemelte, hogy önmagában nem utal nyereségorientáltságra az a törekvés, hogy a blog a működéséhez támogatásokat kér. Annak tulajdonított jelentőséget, hogy a perben csatolt 2016. évi mérlegből nem csak az állapítható meg, hogy a kiadó nyereséget nem realizált, hanem az is, hogy semmilyen értékesítési bevétellel nem rendelkezik, tevékenységéhez mindössze a tagdíjak és az önkéntesen felajánlott támogatások nyújtanak anyagi háttérrel. Kétségtelen, hogy a 2017. évre vonatkozó mérleget az első- és másodfokú eljárásban az alperes nem csatolta, de az alperesnek a másodfokú eljárásban tett nyilatkozataira is figyelemmel, ebből - minden ezzel ellentétes bizonyíték hiányában - nem vonható le olyan következtetés, hogy az alperes tevékenységének gazdasági háttere 2016. évhez képest jelentősen változott volna. Mindezek alapján a jogerős ítélet megállapítása szerint nyereségorientált működés, a gazdasági szolgáltatás jelleg hiányában az alperesi blog nem tartozott az Smtv. 1. § 6. pontja alá, így az alperessel szemben nem volt sajtó-helyreigazítás kérhető.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetnek megfelelő határozat hozatala, másodlagosan az eljárás bíróság új eljárásra és új határozathozatalára utasítása érdekében.
- [11] Eljárási jogszabálysértésként sérelmezte, hogy a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.045/2018/7/I. számú jogerős ítéletével a jelen perben is érintett alperesi portál vonatkozásában már megállapította, hogy az Smtv. 1. § 6. és 7. pontja szerinti sajtóterméknek minősül, illetve

állást foglalt abban a kérdésben is, hogy az Smtv. 1. § 6. pontja szerinti cél érdekében gazdasági szolgáltató jelleggel működik. A Győri Ítéltábla Pfv.20.120/2018/6/I. számú végzésében is megállapította a gazdasági, szolgáltató jelleget. A felperes már ezekben az eljárásokban is csatolta a jelen perben is benyújtott 2016. évi éves beszámolót.

- [12] Hivatkozott arra is, hogy a 2016. évi beszámoló kizárólag a 2016. évre vonatkozik, a sérelmezett írás pedig 2017-ben jelent meg. Az alperes a változatlan működést 2017. évre semmivel sem igazolta, utalt arra is, hogy az alperesi 2017. évre vonatkozó beszámolója a civil szervezetek elektronikus nyilvántartásában nem elérhető. Álláspontja szerint az alperesi képviselő alperesi portálon megjelenő reklámokkal kapcsolatos nyilatkozatai ellentmondásban állnak a blog.hu felhasználási feltételeiben foglaltakkal. Az alperes is úgy nyilatkozott, hogy a hirdetések modelljét választották és egyértelműen megállapítható, hogy aszerint működik az oldal: mind a főoldalon, mind az egyes cikkekben, reklámok, hirdetések jelennek meg. Hirdetési modell választása esetén pedig nem csak a szolgáltató, hanem a felhasználó is jogosult hirdetést, reklámot elhelyezni. A fentiek alapján a reklámokkal kapcsolatos állítását a felperes iratok becsatolásával igazolta, ezzel szemben alperes a reklámok elhelyezésével kapcsolatos előadását semmivel nem bizonyította. Sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet mégis megállapította, hogy az alperes a blogjában hirdetéseket nem helyez el, gazdasági tevékenységet nem végez. Az ítéltábla indokolásával szemben ellentétes bizonyíték, hogy az alperesi portál igazoltan megosztott hirdetési modell szerint működik, a mérlegadatok legfeljebb 2016 évben igazolják azt az alperesi előadást, mely szerint az oldalon elhelyezett reklámokból a kiadónak, a szerkesztőségnek bevétele nem származott.
- [13] A felperes szerint iratellenes az az ítéleti megállapítás is, hogy a felület működtetése költségekkel nem jár. A 2016. évi beszámoló adatai szerint a 2016. évben jelentős összegben merültek fel anyagi jellegű, illetve személyi jellegű ráfordítások, amelyek az alperesi képviselő nyilatkozata szerint jellemzően útiköltség-térítéseket, az alperesi portál Facebookon történő reklámozásával kapcsolatos költségeket, cikkek és képek megvásárlásáért fizetett megbízási díjakat foglaltak magukban. Hivatkozott arra is, hogy az alperesi portál 2018. január 16. napján megjelent hirdetésében munkatársakat keresett ...
- [14] Mindezek alapján helytelen következtetésre jutott a jogerős ítélet, amikor azt állapította meg, hogy az alperes nem törekedett nyereségre, hogy a kiadó semmiféle gazdasági kockázatot nem vállalt a blog üzemeltetésével és hogy nem vonható le következtetés az alperes tevékenységének gazdasági háttere jelentős megváltozására. Az ítéltábla ítélete a felülvizsgálat álláspontja szerint ezért sértette a Pp. 206. § (1) bekezdését, a Pp. 164. § (1) bekezdését.
- [15] Anyagi jogszabálysértésként arra hivatkozott, hogy a perbeli

honlapot - a jogerős ítélet megállapításától eltérően - gazdasági szolgáltatásként nyújtotta az alperes.

- [16] Ezt támasztja alá álláspontja szerint, hogy az alperesi honlapon reklámok, hirdetések, bannerek szerepelnek, amelyek megjelennek mind a főoldalon, mind az egyes cikkekben. A 2016. évi éves beszámoló továbbá tényszerűen tartalmazza, hogy az egyesület a támogatásokból bevételt realizált, a tárgyévi eredménye vállalkozási tevékenységből a tárgyévben mínusz 1.093.000 forint volt. A portálnak több munkatársa van, a portálon megjelenő cikkek írói rendszerint ... és ..., és további munkatársakat keresett ... A „Támogass!” című rovatában a szerkesztőség anyagi támogatást kért a munkája folytatásához. Személyi jellegű ráfordításként pedig 932.000 forint összeget tüntetett fel a beszámolóban, ami fizetett munkatársak, alkalmazottak léteire utal, figyelemmel arra is, hogy az egyesület a portál kiadója. A nyereségre való törekvés, az üzletszerű gazdasági tevékenység végzése a fentiek alapján igazolható.
- [17] A szolgáltatás gazdasági jellegére utaló körülmény az is, hogy a perbeli portál versenyben áll a hagyományos nyomtatott sajtóval és a hasonló témájú internetes sajtótermékekkel is, tekintettel arra, hogy funkciójában, megjelenésében és hatásában is hasonlít a nyomtatott sajtótermékekre. Hivatkozott arra, hogy a Facebook oldalán névjegy címszó alatt média- és hírszolgáltatóként tünteti fel magát a vállalkozás, valamint az alperesi portál impresszuma kiadóként nevesíti az egyesületet.
- [18] Fentiek alapján okszerűtlenül állapította meg az ítélőtábla, hogy a perbeli internetes felületet nem gazdasági szolgáltatásként nyújtja a kiadó és ezért nem tartozik a sajtótermék fogalma alá. Hivatkozott egy másik eljárásban született elsőfokú ítéletre is, amelyben az alperes nem vitatta, hogy sajtótermék.
- [19] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet helytálló indokolással vezette le, hogy az alperesi blog nem sajtótermék. A felperes által hivatkozott ítélet mulasztáson alapult, így az nem tekinthető elismerésnek.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint eredménytelen.
- [21] A Kúria a Pp. 275. § (1), (2) bekezdései alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül és a rendelkezésre álló iratok alapján hozhatta meg határozatát. Érvényesül a felülvizsgálati eljárásban a felülmérlegelés tilalma is, vagyis nincs helye általában a bizonyítékok újra értékelésének. Jogszabálysértést csak a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg

(BH1999.44.). A Pp. 275. § (3) bekezdéséből következően a Kúria a jogerős ítéletet az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró eljárási szabálysértés alapján helyezheti hatályon kívül.

- [22] A Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében az ítélet jogereje azt zárja ki, hogy a felek ugyanazon ténybeli alapon ugyanazon jog iránt keresetet indíthassanak, illetve az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagilag jogerő). A ténybeli alap azonossága hiányában nem érinti azonban a jogerő kérdését az a körülmény, hogy az ítéletábrla más írások miatt folyamatban volt sajtóperekben is vizsgálta a perbeli blog működésének gazdasági szolgáltató jellegét és azokban az ügyekben a perbelitől esetlegesen eltérő következtetéseket - vont le. A jogerős ítélet nem sértett eljárási jogszabályt az okból, hogy az ítéletábrla korábbi döntésében megjelent álláspontjától eltért, és közömbösek voltak az eltérés indoka is.
- [23] Nem észlelt a Kúria az ügy érdemére kiható okszerűtlen, iratellenes, vagy a logika alapvető szabályaival ellentétes bizonyíték mérlegelést a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból. A jogerős ítélet a 2016. évi beszámoló alapján megfelelő súllyal értékelte és okszerűen állapította meg, hogy az alperesi egyesületnek a reklámokból, hirdetésekben semmilyen bevétele nem származott. Nem cáfolja ezt az a körülmény, hogy a megosztott hirdetési modell elvileg lehetőséget ad reklámokból származó bevételekre. A reklámok, hirdetések, bannerek megjelenése és a felhasználási feltételek sem ellentétesek ezzel a megállapítással. A megosztott hirdetési modellben nemcsak a blog működtetője, de a blogszolgáltatást nyújtó is elhelyezheti saját reklámjait akkor is, ha a blog működtetője maga nem él ezzel a lehetőséggel. A Kúria utal arra is, hogy a beszámoló eredménykimutatása szerint az egyesületnek kizárólag alaptevékenységéből, tagdíjból és támogatásból volt bevétele, az alaptevékenység mellett vállalkozási tevékenységet nem folytatott. Az egyesület negatív eredménye is ezen bevételek és a ráfordítások különbözetéből származott. Nem volt ezért sem a felhasználási feltételek, sem a beszámoló alapján olyan következtetés levonható, hogy az alperesi nyilatkozattal szemben az alperesnek reklámok értékesítéséből származó bevétele keletkezett, vagy reklámokat maga az alperes is elhelyezett.
- [24] A felperesnek kellett továbbá bizonyítania, hogy az általa hivatkozott időpontban a honlap internetes sajtótermék volt, üzletszerűen folytatott gazdasági szolgáltatás keretében működött. Erre az alperes változatlan működésre vonatkozó előadásának kétségbe vonása, és a reklámokra, felhasználási feltételekre hivatkozás a fentebb kifejtettekbe is figyelemmel nem alkalmas. A 2017. évi beszámoló elektronikus elérhetetlenségére vonatkozó felperesi nyilatkozatból önmagában a honlap 2016. évi beszámolójának megfelelő működtetésének megváltozására nem lehetett következtetni. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, a beszámoló személyi,

anyagi jellegű ráfordításai részeként megjelölt költségek felmerülése nem elegendő az üzletszerű működés hiányára vonatkozó következtetés felülmérlegelésére. Nem annak van ugyanis jelentősége elsődlegesen, hogy az egyesületnek a honlap működtetésével merülnek-e fel költségei, hanem annak, hogy nyereség elérése érdekében folytatja-e a tevékenységét. A felülvizsgálati eljárásba csatolt, más ügyben született ítéletek, határozatok bizonyítékként nem vehetőek figyelembe.

- [25] Az Smtv. 1. § 6. pontja értelmében a sajtótermék: a napilap és más időszaki lap egyes számai, valamint az internetes újság vagy hírportál, amelyet gazdasági szolgáltatásként nyújtanak, amelynek tartalmáért valamely természetes vagy jogi személy szerkesztői felelősséget visel, és amelynek elsődleges célja szövegből, illetve képekből álló tartalmaknak a nyilvánossághoz való eljuttatása tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából, nyomtatott formátumban vagy valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül. Gazdasági szolgáltatás az önálló, üzletszerűen - rendszeresen, nyereség elérése érdekében, gazdasági kockázatvállalás mellett - végzett szolgáltatás.
- [26] Az Smtv. 1. § 6. pontja alapján ennél fogva csak az olyan internetes felület minősülhet sajtóterméknek, amelyet gazdasági, azaz önállóan, üzletszerűen - rendszeresen, nyereség elérése érdekében, gazdasági kockázatvállalás mellett - végzett szolgáltatásnyújtás keretei között tesznek elérhetővé. Az Smtv.-t módosító törvényjavaslat indokolása is kiemeli, a 165/2011. (XII. 20.) AB határozathoz hasonlóan, hogy a médiaszabályozás nem vonatkozik a nem gazdasági céllal üzemeltetett magánkommunikációs csatornákra (pl. a blogokra). Az üzletszerűség lényeges eleme a rendszeres tevékenység, gazdasági kockázatvállalás és a nyereségre törekvés, amelyre elsősorban a blogot működtető gazdálkodására vonatkozó adatokból, a bevételekből és a kiadásokból, a kialakított szervezetszerű működésből, illetve ezek összességéből lehet következtetést levonni.
- [27] Fenti szempontokat figyelembe véve, a megállapított tények, illetve a rendelkezésre álló adatok alapján helyesen állapította meg a jogerős ítélet az üzletszerű gazdasági szolgáltatás hiányát. A felülvizsgálati kérelemben foglaltak nem voltak alkalmasak eltérő következtetés levonására.
- [28] A másodfokú bíróság helyesen emelte ki, hogy a perbeli honlap működéséből az alperesi egyesületnek egyáltalán nem származtak igazolt reklámbevételei, illetve kizárólag tagdíjak, támogatások voltak az egyesület bevételi forrásai. A felperes által hivatkozott reklámmegjelenés, osztott hirdetéses konstrukció önmagában csak azt bizonyítja, hogy az egyesület lehetővé kívánta tenni költségei saját reklámbevétellel való csökkentését, nyereség elérése

törekvést azonban nem igazol. A Kúria utal arra is, hogy egy civil szervezet, egyesület esetében a támogatás, tagdíj, támogatásra felhívás nem utal nyereség érdekében folytatott üzletszerű gazdasági tevékenységre, ilyen tevékenységből származó bevételre. Nem állapítható meg nyereségre irányuló működést bizonyító szervezeti keret az alapján sem, hogy a portálon megjelenő írásokat két szerző jegyzi, illetve munkatársakat keresnek. Közömbös az üzletszerűség szempontjából a honlap megjelenési formája, az alperesi oldal Facebook profilján olvasható önmeghatározás, az impresszum, és a kiadóra utalás is. Az olvasók figyelméért folyó versengés az információs társadalomban folyó közéleti kommunikáció természetes jelensége, amely önmagában nem utal üzletszerű gazdasági tevékenységre. Ezek a körülmények együttesen sem elegendőek arra a következtetés levonására, hogy az alperesi egyesület a blogot nemcsak közéleti, a társadalmi kommunikációban való részvétel céljával, hanem nyereség elérése érdekében is működtette.

- [29] A Kúria megjegyzi, hogy az AB határozatban is kifejtett szempontokra figyelemmel a blog - közéleti téma esetén is - elsősorban magánkommunikációs csatornának minősül, a sajtóra vonatkozó szabályok hatálya alá ezért kivételesen, csak a sajtótermék fogalmára vonatkozó törvényi feltételek maradéktalan és kétségtelen teljesülése esetén kerülhet.
- [30] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelemben foglalt okokból a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [31] Smtv. 1. § 6. pont.

Záró rész

- [32] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes köteles a felülvizsgálati eljárással felmerült perköltség, az alperesi jogi képviselő munkadíjának és a le nem rótt felülvizsgálati illeték megfizetésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § f) pontja és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján. A Kúria a felülvizsgálati eljárásban felmerült alperesi ügyvédi munkadíjat áfa nélkül, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5), (6) bekezdései alapján a tárgyaláson kívüli eljárásra is figyelemmel mérlegeléssel állapította meg.

Budapest, 2019. november 13.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

S.K.
ügyintéző

bírószági